

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13Cob/128/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5113217612
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5113217612.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických vëzňü 1272/21, Nové Mësto, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zastúpeného zástupcom Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: O. U., nar. XX.X.XXXX, bytom U W. XXX, XXX XX Z., štátnemu občanovi SR, v konaní o zaplataenie 575,38 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 4C/307/2013-43 zo dňa 9.10.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 4C/307/2013-43 zo dňa 9.10.2014
e a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

z r u š u j

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd výrokom I. návrh zamietol. Výrokom II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Výrokom III. rozhodol, že žalobca je povinný zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu v Čadci titulom doplatku súdneho poplatku za návrh sumu 39 Eur v lehote do 3 dní po (nesprávne v odôvodnení uvedené „do“) právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na žalobu žalobcu podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“), ktorou sa domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi: zmenkovú sumu vo výške 575,38 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 625,38 Eur od 22.3.2009 do 19.4.2010, teda 616,02 Eur, 6%-ný úrok z omeškania ročne zo zmenkovej sumy 575,38 Eur od 20.4.2010 do zaplataenia, 625,38 Eur od 28.7.2009 do 19.4.2010, teda 27,42 Eur, zmenkovú odmenu vo výške 1/3%-ta zmenkovej sumy 575,38 Eur od 20.4.2010 do zaplataenia, teda 2,08 Eur. Žalobca poukázal na to, že ako indosatár je nadobúdateľ všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 27.11.2008 na zmenkovú sumu 625,38 Eur (18.840,20 Sk), pričom sa zaviazal aj k zaplataeniu zmenkového úroku 0,25% denne od 22.3.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25%-ným úrokom z omeškania denne od 22.3.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplataeniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil istinu 50 Eur. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou. Žalobca žiadal, aby súd podľa článku 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 vydal rozsudok, ktorým uloží žalovanému do 3 dní uhradiť žalovanú zmenkovú istinu s príslušenstvom. Žalobca nežiadal nariadiť pojednávanie a k žalobe pripojil listinné dôkazy, a to výpis z obchodného registra a originál zmenky vystavenej žalovaným dňa 27.11.2008 na zmenkovú sumu 625,38 Eur (18.840,20 Sk).

Žalovaný v súlade s článkom 5 Nariadenia, nedoručil súdu tlačivo C so svojim písomným vyjadrením.

Okresný súd poukázal na to, že predmetom sporu bola suma nižšia ako 1.000 Eur, a preto podľa § 115a ods. 2, § 156 ods. 3, § 200ea ods. 1, 2 O.s.p. okresný súd verejne vyhlásil rozsudok bez nariadenia pojednávania. Termín verejného vyhlásenia rozsudku bol oznámený vyhláškou na čl. 33 spisu, na úradnej tabuli Okresného súdu v Čadci a na internete. Vyhláška bola vyvesená dňa 19.8.2014, zvesená dňa 8.10.2014. Na základe vykonaného dokazovania okresný súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a preto ju zamietol.

Okresný súd zistil, že podaná žaloba spĺňa podmienky na konanie v zmysle Nariadenia, nakoľko žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky a žalovaný je fyzickou osobou, ktorá má bydlisko na území Slovenskej republiky. Predmetom konania je cezhraničný spor, pričom hodnota nepresahuje 2.000 Eur bez príslušenstva, čo je v súlade s článkom 2 a 3 citovaného Nariadenia.

Predmetom konania je spor zo zmenky. Zmenka bola vystavená podľa slovenského práva s miestom vystavenia i platobným miestom nachádzajúcim sa na území SR.

Okresný súd v prvom rade posúdil platnosť zmenky z hľadiska jej formálnych náležitostí vyžadovaných zákonom č. 191/1950 Zb. zákon zmenkový a šekový. Uviedol, že predložená zmenka je vlastnou zmenkou, ktorá je upravená v článku 1 druhej časti zákona č. 191/1950 Zb..

Okresný súd za aplikácie ust. 33 ods. 1, 2 zákona č. 191/1950 Zb. preskúmal predloženú zmenku a zistil, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené dve možnosti zaplatenia, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. V zmenke sú totiž uvedené dva údaje o zročnosti, čo spôsobuje neurčitosť dohody o zročnosti v súlade s § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Prvostupňový súd uviedol, že neurčitý údaj zročnosti zmenky je spôsobený zápismi údajov na zmenke, keď zo zápisu „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ je uvedená zročnosť zmenky na videnie a z údajov „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ je uvedená zročnosť zmenky na určitý čas po dátume vystavenia. Jedná sa teda o neurčitý údaj zročnosti, resp. o zročnosť postupnú, ako je to uvedené v ustanovení § 33 ods. 2 zákona 191/1950 Zb.. Takáto zmenka sa považuje za neplatnú (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obdo/59/2010 zo dňa 26.1.2011). Problematiku zročnosti zmenky upravuje § 33 a nasl. zákona č. 191/1950 Zb., kde sú taxatívne vymenované 4 spôsoby, ktorými je možné stanoviť zročnosť. Iný spôsob určenia zročnosti zakladá neplatnosť zmenky (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Obo/23/2010, rozsudok Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 10 Cmo/504/1998). Prvý spôsob zročnosti zmenky je, že sú zročné na videnie - vistazmenky, druhý spôsob zročnosti zmenky je na určitý čas po videní (napr. za 30 dní po videní) - nazývame lehotové vistazmenky, tretí spôsob zročnosti zmenky je určitý čas po vystavení (napr. za 30 dní po vystavení) nazývané datozmenky, štvrtý spôsob zročnosti zmenky je fixná zmenka, ktorá má uvedený konkrétny dátum zročnosti, pričom je prípustný aj opisný spôsob, ak z neho vyplýva konkrétny deň, v ktorý sa má platiť. V prejednávanej veci bola určená kombinovaná zročnosť, a to jednak na videnie a jednak fixná zmenka s povinnosťou platenia v lehote 4 rokov od vystavenia.

Okresný súd dospel k záveru, že predložená zmenka žalobcom nemala náležitosti podľa § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., a preto je v zmysle ods. 2 citovaného § neplatná, z ktorého dôvodu žalobu zamietol. Okresný súd zvýraznil, že nárok je nárokom zo zmenky. Dôkazným bremenom žalobcu bolo preukázať platnú zmenku, na základe ktorej svoje nároky uplatňuje. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno a nepreukázal, že zmenka je platná. Okresný súd sa z uvedených dôvodov nezaoberal otázkou premlčania nároku, otázkou, či dlh zanikol zaplatením, keďže zmenka bola vystavená ako zabezpečovací právny úkon k úverovej spotrebiteľskej zmluve, nezaoberal sa neplatnosťou primárneho právneho úkonu - úverovej spotrebiteľskej zmluvy pre neprijateľné podmienky.

Nahliadnutím do spisu sp. zn. 11Er/436/2010 (úradný záznam a fotokópie v tomto spise 4C/307/2013 čl. 38-42) však mal okresný súd preukázané, že zmenka vo veci sp. zn. 4C/307/2013 je totožná so zmenkou vo veci sp. zn. 11Er/436/2010 oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti povinnému O. U. o vymoženie sumy 625,38 Eur (18.820,20 Sk) istiny s prísl.. Mal preukázané, že zmenka bola vystavená ako zabezpečovací právny úkon k spotrebiteľskej zmluve č. 5850936 zo dňa 27.11.2008 (vyplýva to zo zmenky na čl. 4 spisu, kde je uvedené totožné číslo úverovej zmluvy). Poverenie v exekučnom konaní exekútorovi nebolo vydané a exekučné konanie bolo zastavené (právoplatné dňa 21.6.2011) pre

neprípustnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku. Návrh na zaplatenie zmenkových nárokov preto zamietol v celom rozsahu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého by úspešnému žalovanému patrila plná náhrada trov konania. Trovy konania mu nevznikli, preto okresný súd rozhodol tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Okresný súd uviedol, že na č.l. 26 spisu zaplatil žalobca súdny poplatok za návrh vo výške 34,50 Eur zo základu 575,38 Eur (č.l. 24) = zo zmenkovej sumy. Okresný súd ho zaviazal v rozhodnutí doplatok súdneho poplatku vo výške 39 Eur, teda vo výške 6% z vyčísleného zmenkového úroku 0,25% denne zo sumy 625,38 € od 22.3.2009 do 19.4.2010 v celkovej výške 616,02 Eur a 6% ročného úroku zo zmenkovej sumy 625,38 Eur od 28.7.2009 do 19.4.2010 vo výške 27,42 Eur, spolu 616,02 Eur + 27,42 + 2,08 (zmenková odmena) = 645,52 Eur, z toho 6% = 39 Eur.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. a), b), f) O.s.p.. Uviedol, že napadnuté rozhodnutie je prekvapivým rozhodnutím, čo predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Táto prekvapivosť vyplýva zo skutočnosti, že žalovaný uplatnený nárok nepoprel, no napriek tomu okresný súd uplatnený nárok zamietol, ale najmä vyplýva z rozporu napadnutého rozhodnutia s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Prvostupňový súd dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti, ktorý má vyplývať z údajného rozporu medzi na zmenke napísaným údajom „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ a údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca poukázal na to, že v zmysle článku I. § 33 zákona č. 191/1950 Zb. môže byť splatnosť zmenky určená len štyrmi spôsobmi predpokladanými zákonom, inak je zmenka ničotná (neplatná). Jedným zo spôsobov splatnosti zmenky je splatnosť na videnie (ide o tzv. vistazmenku). Zákon explicitne neudáva, akým spôsobom sa má doložka uviesť. Spôsob uvádzania doložiek splatnosti bol zaužívaný v zmenkovej doktríne už desaťročia, pričom rozhodujúca je doktrína a judikatúra po roku 1930, od kedy sa datuje platná právna úprava. Je zaužívané pri vistazmenkách používať na označenie údajja zročnosti údaj najmä nasledovnými slovnými vyjadreniami: „na predloženie“, „po predložení“, „pri predložení“, „na videnie“. Je nesporné, že údaj, ktorý je uvedený na predloženej zmenke ako údaj splatnosti „pri predložení“, je tradičný údaj, ktorý sa používa ako údaj splatnosti pri vistazmenke, t.j. zmenke splatnej na videnie. V zmysle článku I § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenku splatnú na videnie je potrebné predložiť na platenie do jedného roku od dátumu vystavenia. Vystaviteľ môže lehotu na platenie predĺžiť, alebo skrátiť. Predĺženie lehoty na platenie sa na zmenke musí uviesť. Žalobca uviedol, že opätovne ani v tomto prípade nie je v zákone explicitne uvedené, ako sa má údaj o predĺžení, resp. skrátení lehoty uviesť. Dôležité je, aby bol údaj dostatočne určitý. Je potrebné mať zároveň na zreteli, že zmenka predstavuje abstraktný záväzok, stelesňuje právo samé o sebe, je zo zákona prevoditeľná indosamentom, a preto sa pri posudzovaní podstatných náležitostí vyžadujú prísnejšie kritériá. V tejto veci je na zmenke uvedené „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Pri jazykovom výklade uvedeného je celkom zrejmý význam slova „na platenie“, „predložiť“. Na základe uvedených výkladových pravidiel je možné vyvodiť, že zmenka má byť predložená počas obdobia štyroch rokov od vystavenia, to znamená, že uvedený údaj vymedzuje časový úsek, od kedy má byť zmenka predložená na platenie. Tento posudzovaný údaj logicky zodpovedá účelu vymedzenia lehoty na predloženie vistazmenky na platenie v súlade s článkom I § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Žalobca sa nestotožnil so záverom, že v údají predlžujúcom lehotu na platenie by mala byť ešte uvedená doložka „do“, a to tak, že by údaj mal znieť „na platenie predložiť v lehote do 4 rokov od vystavenia“, čo nemá žiadnu oporu v jazykovom výklade. Údaj „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ si navzájom nekonkuruje s údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, pretože ide o dva rozličné údaje s dvoma rozdielnymi významami z pohľadu zmenkového, teda nejde o vnútorný rozpor zmenky. Prvý z nich určuje údaj zročnosti zmenky, t.j. podľa neho zmenku charakterizujeme a o aký typ ide z hľadiska zročnosti, druhý z nich určuje obdobie, v rámci ktorého môže byť zmenka predložená na platenie. Pokiaľ ide o argument v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26.01.2011, sp. zn. 1 Obdo 59/2010, tak o túto skutkovú situáciu sa v danom prípade nejedná, a preto nie je možné argumentovať predmetným rozhodnutím. Žalobca mal za to, že záver okresného súdu je nesprávny a vyplýva z nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo zhodnej právnej veci. Žalobca ďalej uviedol, že nerozumie uloženej povinnosti doplatku poplatkového úkonu. Žalobca v žiadnom prípade nepodal samostatný návrh týkajúci sa samostatne vyčísleného úroku 0,25% denne ani 6% ročného úroku zo zmenkovej sumy, ani zmenkovej odmeny. Domáhal sa zaplatenia finančnej sumy, ktorá pozostáva z nedoplatku na zmenke a ďalších zmenkových nárokov vyplývajúcich z ust. časti I.

§ 48 zákona č. 191/1950 Zb.. Neexistuje opora pre tvrdenie, že samostatne vyčíslený zmenkový úrok 0,25% denne, 6% ročný úrok a zmenková odmena by boli samostatnými nárokmi, ktoré majú podliehať poplatkovej povinnosti. V tejto súvislosti poukázal na závery vyslovené v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Cob 136/2014. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil a žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu.

K doručenému odvolaniu sa žalovaný písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f), h) O.s.p. a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p., odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Za aplikácie vyššie citovaného zákonného ustanovenia bol napadnutý rozsudok okresného súdu preskúmaný len v rozsahu odvolacích dôvodov žalobcu, obsiahnutých v písomne podanom odvolaní zo dňa 16.12.2014.

Vo vzťahu k základnému odvolaciemu dôvodu žalobcu týkajúcemu sa nesprávneho právneho posúdenia veci prvostupňovým súdom, pokiaľ dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti, krajský súd z obsahu spisového materiálu zistil, že návrhom na uplatnenie pohľadávky podaným na Okresnom súde Čadca dňa 28.03.2013, si žalobca uplatnil svoju pohľadávku voči žalovanému vyplnením vzorového tlačiva A v zmysle čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len „Nariadenie“). Žalobca si podľa návrhu uplatňoval a) zmenkovú sumu vo výške 575,38 Eur, b) zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 625,38 od 22.03.2009 do 19.04.2010 čo predstavuje 616,02 Eur, zo sumy 575,38 Eur od 20.04.2010 do zaplataenia, c) 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 625,38 Eur od 28.07.2009 do 19.04.2010 čo predstavuje sumu 27,42 Eur, zo sumy 575,38 Eur od 20.04.2010 Eur do zaplataenia, d) zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 2,08 Eur, e) náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Žalobca k návrhu pripojil originál zmenky vystavenej dňa 27. novembra 2008 v Čadci na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, žalovaným ako vystaviteľom. Žalovaný ako vystaviteľ je na zmenke označený menom, priezviskom, adresou, rodným číslom a zmenka bola podpísaná. Na zmenke je vyplnená zmenková suma 18,840,20 Sk, zmenkový úrok 0,25 % denne od 22. marca 2009, ďalej údaje „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, ako aj údaj o čísle zmluvy „5850936“. Na rubopise zmenky je uvedený indosament, ktorým pôvodný veriteľ POHOTOVOSTĚ, s.r.o. indosoval zmenku na žalobcu.

Súd prvého stupňa doručil žalovanému návrh žalobcu, tlačivo C v zmysle Nariadenia. Zásielka bola žalovanému doručená podľa doručky na čl. 35 rub spisu dňa 22.8.2014. Žalovaný súdu tlačivo C, určené podľa Nariadenia na odpoveď, vyplnené okresnému súdu nevrátil v stanovenej lehote 30 dní. Následne okresný súd v súlade s postupom podľa § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil verejné vyhlásenie rozsudku na deň 9. októbra 2014 o 11,30 hodine, ktoré oznámenie bolo vyvesené na úradnej tabuli okresného súdu dňa 19.8.2014 (čl. 33 spisu).

Vo vzťahu k námietke nesprávneho posúdenia neplatnosti zmenky vykonaným okresným súdom, krajský súd zistil, že žalovaný vystavil v Čadci zmenku. Na zmenke je uvedené číslo zmluvy 5850936 a záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. sumu 18.840,20 Sk, zmenkový úrok 0,25 % denne od 22. marca 2009, splatné: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“, ako vystaviteľ označený žalovaný s miestom bydliska, uvedením rodného čísla a podpisom vystaviteľa s dátumom vystavenia zmenky 27. novembra 2008 na zmenkovú sumu 18.840,20 Sk. Z rubovej strany zmenky vyplýva, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. indosovala zmenku na žalobcu, ktorý je zahraničnou právnickou osobou bez uvedenia dátumu.

Podľa článku I. § 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplataená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa článku I. § 75 zákona č. 191/1950 Zb., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina písaná,;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;

3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť; 6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa článku I. § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. zmenku možno vystaviť: na videnie, na určitý čas po videní, na určitý čas po dáte vystavenia, na určitý deň.

Podľa článku I. § 33 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb., zmenky s iným časom sročnosti alebo s postupnou sročnosťou sú neplatné.

Podľa článku I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb., je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Odvolačný súd vo všeobecnosti uvádza, že zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, s ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke sumu v nej určenú. Ide o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon neviaže vznik zmenkových záväzkov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré zákon predpisuje. Zmenka vlastná predstavuje záväzok výstavcu zmenky vyplatiť pri splatnosti zmenky v mieste v zmenke určenom zmenkovú sumu riadnemu majiteľovi zmenky.

Čo sa týka samotnej žalobcom predloženej zmenkovej listiny, v tomto prípade ide o zmenku vystavenú na videnie, teda o tzv. vistazmenku podľa ust. čl. I. § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Táto skutočnosť vyplýva z textu zmenkového vyhlásenia žalovaného, ktorý sa zaviazal zmenkovú sumu zaplatiť pri predložení. Aj keď vyššie citované ust. čl. I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. upravuje povinnosť predložiť zmenku na platenie do jedného roka od dátumu vystavenia, môže ten, kto zmenku vystavil, túto lehotu skrátiť alebo určiť dlhšiu lehotu. Lehota, ktorá je uvedená na zmenke, plynie od dátumu, kedy bolo možné najskôr zmenku predložiť na platenie, a nie tak, ako je to bežné, od dátumu vystavenia uvedeného na zmenke - § 77 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. V tomto prípade žalovaný v zmenkovom vyhlásení podľa ust. čl. I. § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. určil dlhšiu lehotu na predloženie vistazmenky, a to v dĺžke 4 rokov od vystavenia. Zmenka tak obsahuje jednoznačný údaj o tom, že sa jedná o vistazmenku, ktorú oprávnený majiteľ zmenky môže predložiť na platenie do 4 rokov odo dňa jej vystavenia. Zmenka okrem toho obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti na platnú vlastnú zmenku. Zo zmenky je zrejmé, že v texte obsahuje označenie, že sa jedná o zmenku, obsahuje bezpodmienečný sľub vystaviteľa uvedenú peňažnú sumu zaplatiť, obsahuje údaj miesta, kde sa má platiť, obsahuje meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť a obsahuje tiež dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Z takto vystavenej zmenkovej listiny vznikol žalovanému záväzok voči majiteľovi zmenky zaplatiť zmenkovú sumu s príslušenstvom. Vistazmenka je pritom v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zmenkou, ktorá je splatná dňom jej predloženia.

Odvolačný súd odlišne od prvostupňového súdu považoval zmenku predloženú žalobcom, z ktorej vyplýva jednoznačne doba splatnosti, pretože obsahuje údaj „zaplatte pri predložení“, za zmenku, ktorá má zákonom zmenkovým a šekovým vyžadované náležitosti, splatnú na videnie tak, ako to vyplýva z § 33 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb.. Splatnosť zmenky nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju bolo možné podľa § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť. Nestotožnil sa preto odvolací súd s vyjadreným záverom okresného súdu, že v zmenke sú uvedené dve možnosti splatnosti.

Pokiaľ okresný súd rozhodol o pripojení exekučného spisu sp. zn. 11Er/436/2010, z ktorého mal preukázané, že zmenka bola vystavená ako zabezpečovací právny úkon k spotrebiteľskej zmluve č. 5850936 zo dňa 27.11.2008, pričom poverenie v exekučnom konaní exekútorovi nebolo vydané a exekučné konanie bolo zastavené, pre neprípustnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku, a preto návrh na zaplatenie zmenkových nárokov zamietol v celom rozsahu, tak z obsahu spisu bolo zistené, že okresný súd zaslal žalovanému tlačivo C na odpoveď podľa čl. 5 ods. 2 a 3 Nariadenia, vo vzťahu ku ktorému žalovaný v Nariadení stanovenej lehote 30 dní na nárok uplatnený žalobcom neodpovedal. V takomto prípade mal okresný súd postupovať podľa čl. 7. bod 3 Nariadenia a v dôsledku nedoručenia odpovede dotknutej strany (žalovaného), mal v lehote podľa čl. 5. ods. 3 alebo 6 vydať rozsudok o uplatnenej pohľadávke žalobcu. Okresný súd však postupoval v rozpore s Nariadením, keď napriek tomu, že žalovaný v stanovenej lehote neodpovedal a neuplatnil žiadne námietky voči nároku uplatnenému žalobcom, rozhodol o pripojení spisu sp. zn. 11Er/436/2010. Keďže žalovaný k uplatnenému nároku nevzniesol žiadne relevantné skutočnosti, mal okresný súd v zmysle Nariadenia vychádzať z uplatneného nároku zo zmenky a vo veci rozhodnúť bez vykonávania dokazovania pripojením exekučného spisu. Pripojenie exekučného spisu a vykonanie dokazovania jeho obsahom

je v rozpore nielen s Nariadením, ale aj s Občianskym súdnym poriadkom, a to najmä z toho dôvodu, že žiaden z účastníkov nenavrhol vo veci vykonať žiadne dokazovanie a súd takéto dokazovanie vykonal bez toho, aby zo strany žalovaného boli vznesené akékoľvek námietky, ktoré jedinú by mohli takýto postup okresného súdu odôvodniť. Okresný súd v napadnutom rozsudku nevyvetlil však svoj procesný postup, prečo pristúpil k pripojeniu tohto exekučného spisu a prečo vykonával dokazovanie listinami v ňom obsiahnutými. Okresný súd okrem toho poukázal na vykonané dokazovanie, avšak nie je zrejmé, akým spôsobom dôkazy, na ktoré sa odvoláva, vykonal, keďže okresný súd sám konštatuje, že vo veci nebol dôvod na nariadenie pojednávania, pojednávania nenariadil a vo veci rozhodol verejným vyhlásením rozsudku bez pojednávania. Ustanovenie čl. 7 ods. 3 Nariadenia pritom stanovuje koncentračnú zásadu, ktorá má ten dôsledok, že v prípade pasivity žalovanej strany, ktorá napriek riadnemu doručeniu návrhu nedoručí v Nariadení stanovenej lehote súdu odpoveď, musí súd rozhodnúť len na základe dôkazov predložených žalobcom, a teda nevykonáva dokazovanie uvedené v čl. 7 ods. 1 Nariadenia. Tento záver vyplýva z prvej vety čl. 7 ods. 1 Nariadenia, ktorý podmieňuje vykonávanie uvedených dôkazov doručením odpovede žalovanej strany. Vykonávanie dôkazov pritom upravuje čl. 9 Nariadenia s tým, že súd je povinný určiť spôsob a rozsah vykonania dôkazov potrebných na rozhodnutie, a to podľa pravidiel, ktoré sa vzťahujú na prípustnosť dôkazov. Zo spisového materiálu ani z odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu nie je zrejmé, akým spôsobom okresný súd určil spôsob a rozsah vykonávania dôkazov vyplývajúcich z pripojeného exekučného spisu.

V tomto prípade podľa názoru krajského súdu nie sú naplnené ani predpoklady pre vykonanie dôkazov nad rámec dôkazných návrhov účastníka konania podľa ust. § 120 ods. 1 O.s.p.. Žalobca v danom prípade jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil práva zo zmenky a uviedol, že nie je pôvodným majiteľom zmenky, ale je indosatárom. Vo vzťahu k týmto tvrdeniam žalobcu nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie s výnimkou oboznámenia sa s predloženou zmenkou. Dokazovanie okresným súdom nebolo vykonávané ani vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného, nakoľko žalovaný žiadne tvrdenia na svoju obranu voči uplatnenému nároku žalobcu nevzniesol. Okresný súd napriek tomu vykonával dokazovanie úverovou zmluvou a ďalšími listinami získanými z exekučného spisu, ktoré pre rozhodnutie o uplatnenom nároku na zaplatenie zmenkovej sumy s príslušenstvom neboli nevyhnutné, nakoľko na posúdenie a rozhodnutie o takomto nároku postačovala v origináli predložená zmenka.

Okresný súd okrem toho žiadneho z účastníkov neinformoval o tom, že mieni takéto dokazovanie vykonať, čím podľa krajského súdu odňal účastníkom konania procesné právo podľa ust. § 123 O.s.p. vyjadriť sa ku všetkým dôkazom, ktoré sa vo veci vykonali. V danom prípade ide o celý obsah exekučného spisu, ktorý okresný súd pripojil do konania bez návrhu niektorého z účastníkov konania, o tejto skutočnosti účastníkov konania neinformoval a nedal im žiadnu možnosť vyjadriť sa k týmto dôkazom.

Krajský súd s poukazom na závery vyjadrené v Náleze Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 499/2012, a to predovšetkým na tie závery, ktoré je potrebné v praxi všeobecných súdov prijať ako všeobecne uplatniteľné, pokiaľ ide o zaujatie stanoviska ku kontradiktórnosti súdneho procesu, k pojmu dokazovanie, k pojmu súdna (právna) vec a prejednanie veci v prítomnosti účastníka konania, dospel k názoru, že okresný súd znemožnil žalobcovi uplatniť svoje práva zo zmenky. Účelom práva účastníka konania je vyjadriť sa k vykonaným dôkazom, a tým ovplyvniť skutkové zistenia, na ktorých súd zakladá svoje rozhodnutie, keďže skutkové zistenia sú to, čo je účastníkovi nepochybne známejšie ako súdu. Aktivita účastníka pri využívaní tohto práva je v podstatnej miere závislá práve od miery presvedčivosti vykonaných dôkazov, skutkových zistení, ktorých vyvodenie z nich možno očakávať, a miery presvedčenia súdu o vplyve týchto zistení na unesenie dôkazného bremena daného účastníka. Okresný súd dospel z listinných dôkazov, ktoré vykonal bez návrhu účastníka konania, k inému skutkovému stavu, na ktorom založil svoj právny záver o nedôvodnosti pohľadávky žalobcu. Rozsudok okresného súdu vydaný na základe skutkového stavu zisteného z dôkazov, o ktorých vykonávaní účastníci konania nemali žiadnu informáciu, nepochybne vykazuje pre žalobcu znaky prekvapivého rozhodnutia. Okresný súd dospel z vykonaných dôkazov k takému skutkovému základu pre súdne rozhodnutie, o ktorom účastníci konania nemali vedomosť. Žalobca vo vzťahu k týmto zisteniam okresného súdu nemohol splniť svoju povinnosť tvrdenia a ani dôkaznú povinnosť a nemal možnosť reagovať na posúdenie nároku, ktorý žalobca uplatnil zo zmenky, okresným súdom ako nároku vyplývajúceho zo spotrebiteľského vzťahu založeného zmluvou o úvere.

Čo sa týka odvolacej námietky žalobcu vo vzťahu k výroku III. napadnutého rozsudku, v súvislosti s uplatneným nárokom žalobcu podľa ust. čl. I. § 48 zákona č. 191/1950 Zb., poukazuje odvolací súd na znenie poznámky 6 k položke č. 1 Sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, vo vzťahu ku ktorej okresný súd vykoná posúdenie o výške súdneho poplatku, ktoré jasne zdôvodní.

Z týchto odlišných záverov odvolacieho súdu, bol preto napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) O.s.p. zrušený a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd v novom konaní bude vychádzať z prezentovaného právneho názoru krajského súdu v tom smere, že žalobcom predložená zmenka je zmenkou splňujúcou náležitosti stanovené zákonom zmenkovým a šekovým. Zároveň postupovať v zmysle návrhu žalobcu, ktorým si ako indosatár uplatnil právo zo zmenky, pričom v konaní nie je povinný preukazovať existenciu žiadneho záväzkového vzťahu, ani žiadne ďalšie skutočnosti, pretože to zákon zmenkový a šekový nadobúdateľovi zmenky, ktorý sa nestáva právnym nástupcom pôvodného majiteľa, v žiadnom svojom ustanovení neukladá. Okresný súd bude vychádzať z aktuálneho stavu konania, v rámci ktorého žalovaný Nariadením v stanovenej lehote neuplatnil žiadne námietky voči uplatnenému nároku žalobcu so záverom, že ak žiadne námietky nepodá, nie je okresný súd bez námietok oprávnený ex offio skúmať a vykonávať dokazovanie ohľadom záväzkovo-právneho vzťahu, aj keby tento záväzkovo-právny vzťah mohol byť vzťahom spotrebiteľským. Keďže predmetom konania je výlučne nárok uplatnený žalobcom zo zmenky, bude úlohou okresného súdu posúdiť nielen nárok na zaplatenie zmenkovej istiny, ale stanoviť i dobu ukončenia lehoty úročenia zmenkovej sumy v súlade s obsahom ust. § 48 a 49 čl. I zákona č. 191/1950 Zb., pričom v novom rozhodnutí sa dôsledne vyjadri i k zmluvne dohodnutému úroku 0,25 % denne, dojednanému v zmysle čl. I § 5 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. a jeho výšku posúdi. Pokiaľ v rámci nového konania nedôjde ku kvalitatívne odlišnej zásadnej zmene skutkového a právneho stavu, bude okresný súd vychádzať z uvedených záverov krajského súdu.

Podľa § 226 O.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 224 ods. 3 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.